Delårsrapport april 2021 Region Norrbotten, Bilaga måluppfyllelse i perspektiv

GÄLLER FÖR VERKSAMHET
Region Norrbotten
PUBLICERINGSDATUM
[Publiceringsdatum Quickpart]
DOKUMENT-ID
lgekpl-4-893
ANSVARIG
Tarja Lepola
VERSION
0.14
UPPRÄTTAD AV
Elisabeth Persson Stål

Innehåll

Delårsrapport april 2021 Region Norrbotten, Bilaga måluppfyllelse i perspektiv 1

Inledning 4

Sammanfattande bild av måluppfyllelse 5

Samhälle 6

Sammanfattande måluppfyllelse 6

Ett livskraftigt län 7

FRAMGÅNGSFAKTOR: Civilsamhället och kulturen är starkt levande . 10

FRAMGÅNGSFAKTOR: Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap 11

FRAMGÅNGSFAKTOR: Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt 12

FRAMGÅNGSFAKTOR: Infrastruktur som möter morgondagens behov 14

FRAMGÅNGSFAKTOR: Beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen 15

Medborgare 17

Sammanfattande måluppfyllelse 17

Trygg norrbottning med god livskvalitet 19

FRAMGÅNGSFAKTOR: En god vård med hög tillgänglighet 19

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder 21

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kommunikationer till, från och inom länet 23

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets 24

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling 25

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande 26

FRAMGÅNGSFAKTOR: Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering 26

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förtroende för och kunskap om verksamheten 27

Verksamhet 28

Sammanfattande måluppfyllelse 28

God, nära och samordnad vård 30

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förflyttning mot öppna vårdformer 30

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner 30

FRAMGÅNGSFAKTOR: En samordnad vård utifrån individens behov ..31
FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap ..32
FRAMGÅNGSFAKTOR: En hållbar verksamhet med hög säkerhet ..33
FRAMGÅNGSFAKTOR: Ökad användning av digitala verktyg. Fördjupade analysrapporter ..34
Behovsstyrd regional utveckling i samverkan ..35
FRAMGÅNGSFAKTOR: Struktur för samverkan med andra aktörer ..35
FRAMGÅNGSFAKTOR: Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program ..36
FRAMGÅNGSFAKTOR: Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet ..37
Medarbetare ..40
Sammanfattande måluppfyllelse ..40
Hållbar kompetensförsörjning ..41
FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgänglig och rätt använd kompetens ..41
FRAMGÅNGSFAKTOR: Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse ..42
FRAMGÅNGSFAKTOR: HÅLLBAR ARBETSMILJÖ ..42
FRAMGÅNGSFAKTOR Ansvarsfullt chefs och medarbetarskap ..43
Ekonomi ..44
Sammanfattande måluppfyllelse ..44
Långsiktig hållbar ekonomi ..46
FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheten håller sina ekonomiska ramar ..46
FRAMGÅNGSFAKTOR: Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar ..46
FRAMGÅNGSFAKTOR: Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar ..46
FRAMGÅNGSFAKTOR: Kostnadseffektiv verksamhet ..48
FRAMGÅNGSFAKTOR: Mobilisera externt utvecklingskapital ..49

Inledning

I denna bilaga till Region Norrbottens delårsrapport arpil 2021 presenteras mål och måluppfyllelse. Region Norrbotten tillämpar balanserad styrning vilket innebär att verksamheten beskrivs, planeras och följs upp utifrån fem perspektiv:

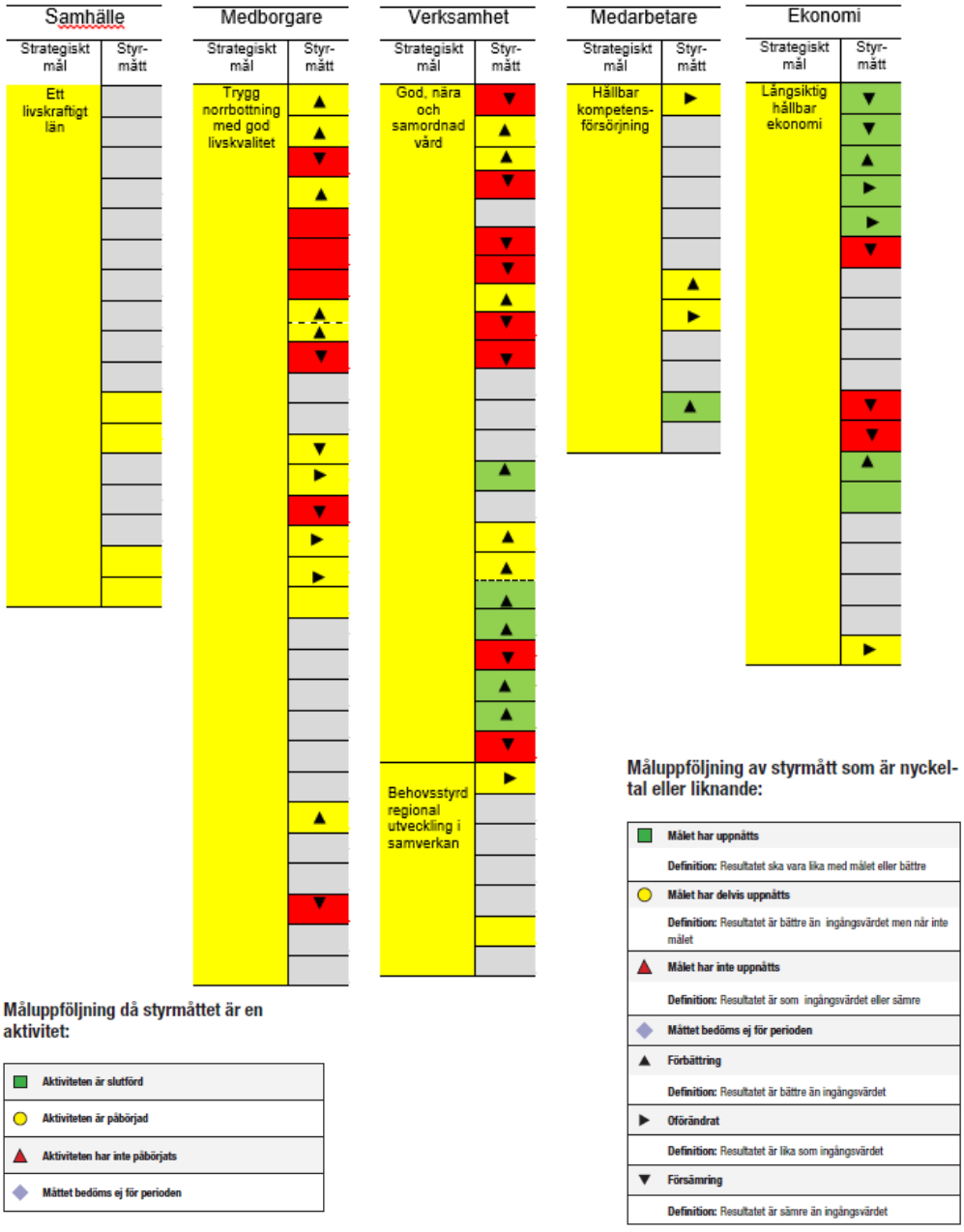
Samma modell används på alla nivåer i regionen, på så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet.

Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer styrelsen, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden framgångsfaktorer, indikatorer, mått och mål för måluppfyllelse.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen. **Styrmått** är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen. **Den sammanfattande bedömningen av måluppfyllelsen** av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även andra faktorer påverkar. Bedömningen av styrmåtten görs med färgmarkeringar och utvecklingspilar.

Sammanfattande bild av måluppfyllelse

Tabell: Sammanfattande bild av måluppfyllelse i strategiska mål och styrmått för perioden januari till april

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden visar att samtliga sex strategiska mål har delvis uppnåtts.

Vid årets slut prognosticeras att två av de strategiska målen uppnås helt och fyra uppnås delvis.

Samhälle

Perspektivet Samhälle beskriver hur förutsättningar för Norrbottens utveckling tas till vara med befolkningens bästa i fokus. Här behövs samverkan med kommuner, myndigheter och andra aktörer för att uppnå målen.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Ett livskraftigt län (RS, RUN)		Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten (RS, RUN)
		Civilsamhället och kulturen är starkt levande (RUN)
		Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap (RUN)
		Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt (RUN)
		Infrastruktur som möter morgondagens behov (RUN)
		Beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen (RS, RUN)

Sammanfattande måluppfyllelse

Ett livskraftigt län

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Besked om flera etableringar och investeringar i länet den senaste perioden bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerade insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvariga efterfrågas. Ett väl genomfört och väl mottaget exempel på regionens insatser är arbetet med Elnätsanalys där både länets kommuner, Vattenfall och Svenska kraftnät har samlats för att få fram en gemensam bild av Norrbottens elnätskapacitet och framtida behov. Implementeringen av smartspecialiseringsstrategin har tagit viktiga steg under perioden. Nationella beslut om Norrbotniabanan i samband med infrastrukturpropositionen är gynnsamma för länet.

Påverkansarbetet fortlöper enligt de av regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen fastställda planer som pekar ut de områden som Region Norrbotten ska söka att påverka. Under senhösten och våren har regionen varit väldigt aktiv inom Europaforum Norra Sverige kring exempelvis det skogliga området och med framgång förmedlat synpunkter både nationellt och internationellt på EU-kommissionens förslag om Taxanomin och vad som där beskrivs som hållbara investeringar. Insatser inom kulturområdet för attraktiva livsmiljöer, såsom arbete med kulturmiljöer och konst i det offentliga rummet i samarbete med kommuner, har genomförts med gott resultat.

Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Ett livskraftigt län

FRAMGÅNGSFAKTOR: Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal besök på filialer och servicepunkter/antal filialer och servicepunkter som ökat	RS		Öka		
Antal kommuner med samarbete inom konstområdet	RUN		Bibehålla		
Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet	RUN		Bibehålla		
Antal insatser för ökad kommersiell service (kopplat till regionala serviceprogram(RSP))	RUN		Öka		
Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland	RUN		Bibehålla		
Antal kommuner där Region Norrbotten ingår i samverkan lokalt för förbättrade levnadsvanor	RS		12		

Antal besök på filialer och servicepunkter

För att förbättra vården och öka tillgängligheten till vård i glesbygd beslutade regionen att i vårdvalsbeställning 2020 ge möjlighet för hälsocentraler att ansöka om att öppna en filial eller servicepunkt i närområdet till hälsocentralen. Med filial avses en underavdelning till hälsocentralens huvudmottagning som bedrivs i annan lokal än där huvudmottagningen finns. Med servicepunkt avses en verksamhet med begränsat vårdutbud och regelbundet öppethållande minst varannan vecka. Regionen har 8 filialer och 11 servicepunkter. Under första tertialen gjordes sammanlagt 1 378 besök på filialerna och 1 662 besök på servicepunkterna.

Antal kommuner med samarbete inom konstområdet

Resurscentrum för konst har tillsammans Luleå Lokaltrafik (LLT) och Galleri Lindberg genomfört projektet Konst i farten. Fem konstnärer har arbetat konstnärligt med varsin lokaltrafikbuss som klätts in med konstverk som alla

förhållit sig till platsen Luleå. Projektet tillgängliggör konstupplevelser till invånare även i tider när konsthallar och museum har haft stängt. Verken kommer att vara kvar på bussarna minst ett år. Projektet finansieras genom de extra statliga covid-19-medlen som under hösten 2020 tillförts Norrbotten via Statens kulturråd med syfte att stötta kulturskapare under pandemin.

I samarbete med ett äldreboende i Bodens kommun har Resurscentrum för konst samt konstkonsulenten bistått som rådgivare i ett konstnärligt gestaltningsuppdrag. Kommunens uppdrag var att en procent av entreprenadkostnaden för byggnationen inklusive markarbete skulle nyttjas till konstnärlig utsmyckning (1%-regeln). Budget för utlysningarna på Norlandia Björknäsgården, som är ett nybyggt äldreboende i centrala Boden, var två miljoner kronor. 16 konstnärer från regionen valdes ut för uppdrag.

Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet
Inom Norrbottens museums kulturmiljöuppdrag planeras ett tiotal arkeologiska uppdrag inför fältarbetssäsongen 2021 i Norrbottens kommuner. I Luleå kommun genomförs detta bland annat i Gammelstad med anledning av Trafikverkets arbete med sänkning av vägar. I Kiruna kommun genomförs en utredning inför etablering av grafitgruvan vid Nunasvaara och i Arjeplogs kommun fortsatt räddningsundersökning av Silbojokks ödekyrkogård från 1600-talet. I samarbete med Stockholms universitet, Jamtli, Silvermuseet, Ájtte och Västerbottens museum inleds ett nytt glaciär-arkeologiskt inventeringsprojekt. En förstudie om Andra världskriget i norr kommer att göras i samarbete med LTU och Försvarsmuseet i Boden. Gällande bebyggelseantikvariska uppdrag så arbetar Norrbottens museum med rivningsdokumentation i Kiruna och kartläggning av kulturmiljöer och taktillägg i Norrbottens kyrkstäder.

Antal insatser för ökad kommersiell service
I den komplettering som gjordes till det Regionala serviceprogrammet finns insatser som gäller digitala lösningar för service på landsbygder. Under perioden har uppstart av en digital butik gjorts i Moskosel med positiv respons från byns invånare. Fler butiker är nu i startgroparna.

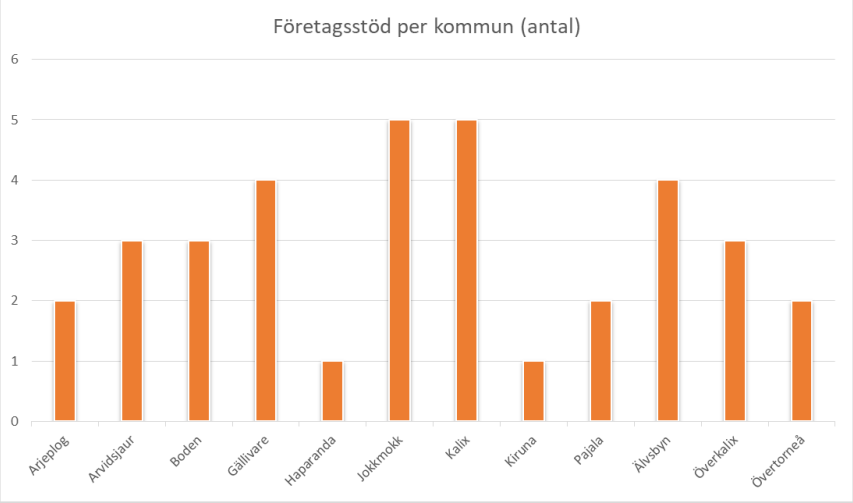
Samverkansprojektet Predictive Movement, har startat upp fullskaliga tester med en samverkansplattform för transport av människor och gods med hjälp av artificiell intelligens (AI) som kommer att pilottestas i Arjeplog och Pajala. En pilot med digitala paketboxar har startats upp som gör det möjligt att hämta ut paket dygnet runt. Kontakter har tagits och planeringarbete har startats upp med Bodens kommun inom ramen för Predictive Movement och deras satsning på ett stort antal paketboxar.

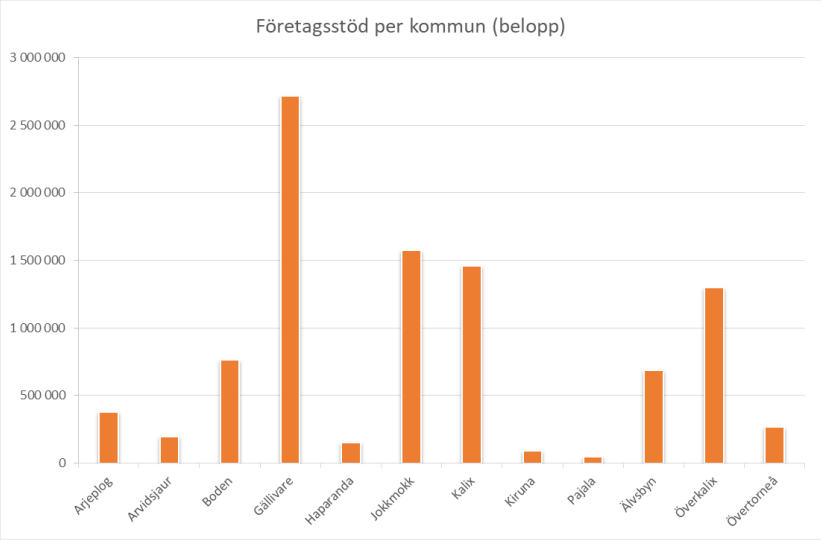
Under perioden har dialog med kommunerna förts om vikten av kommunala serviceplaner som underlag för kommande regionala serviceprogram. Idag saknar hälften av kommunerna ett gällande serviceprogram.

Efterfrågan av stöd till kommersiell service har successivt ökat, och då i huvudsak från livs- och drivmedelshandlare i glesbygd. Pandemin har resulterat i en ökning av ansökningar om hemsändnings- och servicebidrag.

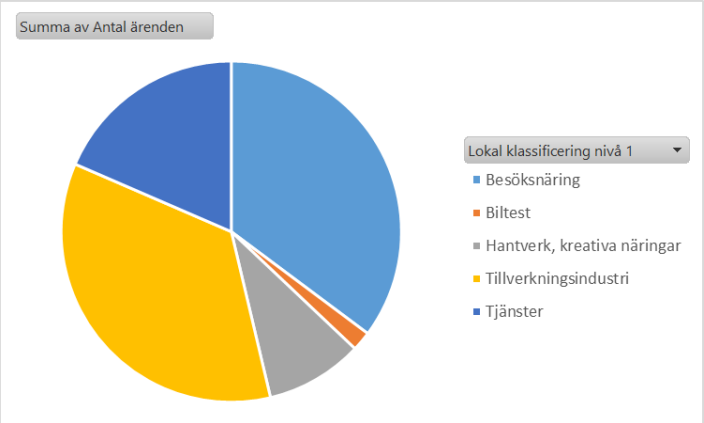
Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland
Antal ansökningar är normalt 180-200 på helår. Jämfört med dagens aktuella siffra på 82 ansökningar (per 2021-04-27) är söktrycket högre än normalt sett ur ett helårsperspektiv. Andelen avslag har ökat markant sedan 2020. Idag får var tredje ansökan avslag. Näringslivskontoren på kommunerna har inte blivit sämre på att lotsa företagen rätt utan orsakerna är andra. Ansökningssidan som Tillväxtverket tillhandahåller har brister. Det finns även en ökad benägenhet att söka stöd med anledning av pandemin.

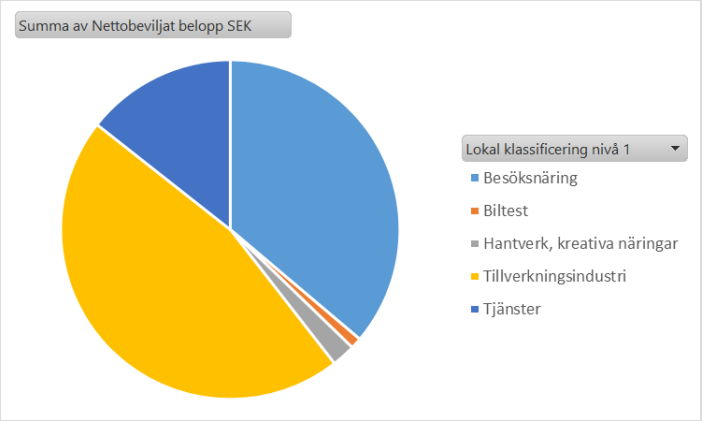
35 företag i stödområde A (inland) har beviljats stöd, totalt 9,6 mkr. 18 av dessa är coronarelaterade, totalt 3,3 mkr. Fördelning per kommun och bransch redovisas nedan.

Fördelningen mellan branscherna följer ungefär tidigare års fördelning.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Civilsamhället och kulturen är starkt levande**

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kulturprojekt som knyter an till temaåret "Demokrati 100 år"	RUN		20	◇	
Aktivitet: Överenskommelse med civilsamhället signeras	RUN		Överenskommelsen antas	◇	

Antal kulturprojekt som knyter an till temaåret Demokrati 100 år
Temaåret Demokrati 100 år syftar till att ge Norrbottens invånare ökad förståelse för demokratifrågor och bidra till folkbildning utifrån kulturområdets mångfald av uttryck och arenor. Temaåret invigdes på Norrbottens museum den 17 februari med riksdagens vandringsutställning *Fira demokratin!*. Utställningen har även ett lokalt tillägg om kvinnors rösträttskamp i Luleå.

Med anledning av temaåret har ett speciellt stöd för länets kommuner utlysts för att möjliggöra satsningar som bidrar det till den sociala hållbarheten i Norrbotten. Alla sju kommuner som ansökte beviljades medel; Arjeplog, Gällivare, Jokkmokk, Kiruna, Piteå, Överkalix och Övertorneå. I kommunernas satsningar beskrivs att de vill utveckla medborgardialog, ha föreläsningar, seminarier, utställningar och föreställningar samt satsa på kulturella uttryck som kan lyfta demokratin. Flera kommuner vill specifikt satsa på barn och unga.

Ett tvärdisciplinärt projektsamarbete mellan dansare, författare och konstnärer pågår benämnt Ny Formation!. Temat för projektet är Demokrati 100 år och finansieras via de extra covid-19-medlen som tilldelats från Statens kulturråd. Frågeställningar som beaktas är exempelvis hur konsten och konstnärens roll sett och ser ut i det demokratiska rummet, historiskt och idag. Deltagarna har delats in i tre grupper med en dansare, en bildkonstnär och en författare i respektive grupp. Bakom projektet står Resurscentrum för konst, Resurscentrum för litteratur och danskonsulenten.

Överenskommelse med civilsamhället signeras

Regionfullmäktige har nu beslutat om överenskommelsen mellan Region Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbotten och Samforma samt idéburna organisationer på regional nivå. Parterna har gemensamt under 2019-2020 arbetat fram en överenskommelse med generella principer för samverkan. Den 19 maj 2021 arrangeras den så kallade ”Signeringskonferensen”, där huvudmännen skriver under överenskommelsen som arbetats fram. Överenskommelsen har Region Norrbotten ställt sig bakom vid fullmäktige i april 2021.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal företagsbesök	RUN		150	◇	
Aktivitet: Ta fram ett klusterprogram	RUN		Utkast	◇	

Antal företagsbesök

Under perioden har 27 planerade digitala möten genomförts med 45 företag (32 kvinnor, 53 män). Även spontana dialoger via mail och telefon har genomförts i specifika frågor. Möten har genomförts med kommunerna/näringslivskontoren i Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Kalix, Älvsbyn och Jokkmokk. Haparanda och Överkalix har valt att ha löpande möten istället för att samla ihop företag. Övriga kommuner har i några fall planerat in tid senare under våren, några har inte fastställt datum än.

Ta fram ett klusterprogram

Region Norrbotten arbetar med att ta fram ett klusterprogram för Norrbotten. För att veta hur samspelet fungerar mellan olika aktörer i ett kluster och se var bristerna finns, har Region Norrbotten påbörjat en kartläggning. De kluster som utpekas i smartspecialiseringsstrategin ingår. Syftet är att identifiera hur samspelet påverkar företagens möjligheter att utvecklas.

Besöksnäringen omfattas av den första kartläggningen. Den visar att Swedish Lapland Visitors Board är en viktig och central aktör som kontaktyta mellan den internationella marknaden och besöksnäringsföretagen. Klusterprogrammet ska bidra till att klusteraktörer får en ökad kunskap om hur de ska arbeta med sitt kluster och hur de kan få klustret att fungera bättre inom innovationsstödsystemet. För regionen kommer den utökade kunskapen om hur klustren fungerar att resultera i förändringar i tillväxtarbetet.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagning strukturbild	RUN		Arbetet är påbörjat		
Aktivitet: Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin	RUN		Regionen deltar i mat 2.0		
Aktivitet: Dela i framtagning av handlingsplan för skogsprogrammet	RUN		Handlingsplan framtagen och antagen		

Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt – elnätsanalys

Elnätet och elförsörjning är en viktig mellankommunal infrastruktur som skapar förutsättningarna för hållbar utveckling och är avgörande för etablering av verksamheter i länet. Inom arbetet med regionala strukturbilder utförs en regional elnätsanalys sedan 2020.

Under perioden januari till april har dialoger med kommuner, regionala aktörer, Svenska Kraftnät, Länsstyrelsen och Vattenfall genomförts. Syftet är att erbjuda en regional mötesplats för samordning och ökad kunskap inom frågan. Arbetet har fått stor uppmärksamhet och är välkommet bland både kommunala företrädare och andra regionala och nationella aktörer. Uppdragets andra rapport är i sitt slutskede och kommer att redovisas i juni. Resultaten kommer att införlivas i den regionala strukturbilden.

Framtagning strukturbild

Behovet av regional utvecklingsplanering är tydligt inom mellankommunala och regionala frågor som infrastruktur, transporter och kollektivtrafik. Det kommer att finnas stora behov av regional samordning inom fysisk planering på grund av omställningen till ett hållbart samhälle, klimatanpassning och

kommande stora etableringar och samhällsomvandlingar i länet. Därför kommer regional samverkan att ske inom teknisk infrastruktur som elnät och bredband, bostadsförsörjning, folkhälsa, klimat och attraktiva livsmiljöer genom politiken för gestaltad livsmiljö. Detta kommer att presenteras genom regionala strukturbilder.

Under perioden har ett nätverksmöte inom det nystartade regionala nätverket för hälsofrämjande samhällsplanering genomförts. Kommunala och regionala folkhälsostrateger och samhällsplanerare samt Länsstyrelsen och Luleå Tekniska Universitet deltog. Kontakt med det nationella nätverket Healthy Cities har etablerats.

En upphandling av konsult som ska genomföra hållbarhetsanalyser av den regionala transport- och infrastrukturplaneringen har genomförts med startmöte i slutet av april.

Regionen samverkar med Norrbottens Kommuner, Länsstyrelsen, Regionala kollektivtrafikmyndigheten och Trafikverket inom en plattform som har fått namnet Samplanering Norrbotten. Den pågående omställningen inom organisationen samt pandemin har påverkat och försenat genomförandet av uppdraget. Pandemin har inneburit en begränsad möjlighet att mötas, men även att resurser inte har funnits tillgängliga i den mån som planerats både inom Region Norrbotten och hos våra samverkansparter.

Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin
Region Norrbotten medfinansierar och deltar aktivt i revideringen av Norrbottens livsmedelsstrategi Nära Mat. Under perioden har tre tematiska seminarier genomförts. Folkhälsocentrum deltar och har varit aktiva i arbetet med ”Mer Norrbottnisk mat på tallrikarna”.

För att främja livsmedelsförädlande företag har Region Norrbotten utformat ett särskilt företagsstöd. Under perioden kan sju företagsstöd härledas till investeringar inom livsmedelsförädling. Investeringarna möjliggör investeringar motsvarande ca 6 miljoner kronor och av dessa är ca 2,3 miljoner kronor stöd.

Delta i framtagningen av handlingsplan för skogsprogrammet
Region Norrbotten deltar i arbetet med det regionala skogsprogrammet genom medverkan i programråd, styrgrupp och arbetsgrupp. Under perioden har aktiviteter genomförts för att forma en handlingsplan för skogsprogrammet som fastställdes under 2020.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Infrastruktur som möter morgondagens behov

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå	RUN		Säkerställa process i arbeter		
Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit/s	RUN		85%		

Infrastruktur som möter morgondagens behov

Region Norrbotten arbetar för att funktionella och hållbara transport- och kommunikationslösningar utvecklas och upprätthålls i länet. Detta görs bland annat genom åtgärder i den regionala länstransportplanen som Region Norrbotten har uppdraget att upprätta. Regionen samverkar med Trafikverket och kommunerna om olika regionala satsningar på bilvägar, gång- och cykelvägar samt vissa infrastrukturåtgärder för kollektivtrafiken. Under perioden har revideringen av länstransportplanen påbörjats med en rad dialoger.

Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå – Luleå

När regeringen presenterade infrastrukturpropositionen 16 april fanns det ett löfte att Norrbotniabanan ska byggas. Med tanke på de stora industriinvesteringarna i norra Sverige ska planeringsarbetet intensifieras, meddelade regeringen. Något besked om finansieringen lämnades inte, mer än att utrymme finns i den totala ramen på 876 miljarder kronor för perioden 2022-2033.

I den nationella planen för transportinfrastruktur prioriterar Trafikverket åtgärder avseende bland annat järnväg. Region Norrbotten samverkar med andra aktörer och deltar i påverkansarbetet för en järnväg längs norrlandskusten på både nationell nivå och EU-nivå. Norrbotniabanegruppen och samarbetet Botniska korridoren är viktiga aktörer i påverkansarbetet och bidrar till att tydliggöra norra Sveriges samlade prioriteringar för transportsystemet. Processen för nya planer pågår inför en ny planperiod 2022-2033 och i regeringens infrastrukturproposition tydliggörs att Norrbotniabanan ska fortsätta byggas i dess hela sträckning. Inför arbetet med länstransportplan 2022-2033 pågår en analys för en hållbarhetsbedömning av planen.

Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit per sekund

Post- och telestyrelsens (PTS) årliga kartläggning av tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s redovisades i mars. I Norrbotten har nu över 80 procent av hushållen tillgång till snabbt bredband. En liten ökning jämfört med 2019. Kartläggningen visar på stora skillnader inom länet och att ingen enskild kommun når upp till målet. Luleå ligger bäst till med 88 procents tillgång, och Överkalix sämst till med bara 55 procent.

Pandemin har visat på behovet att kunna arbeta hemifrån, ha distansundervisning, digital kontakt med vården eller bara umgås med nära och kära på distans. För det krävs bredband. Tillgång till snabbt och stabilt bredband är i själva verket nödvändigt för att hela Norrbotten ska vara en attraktiv plats att bo på och verka från. Men fortfarande är det långt ifrån en självklarhet för många i länet.

Det nya statliga stödet för bredbandsutbyggnad 2021 är på 1,6 miljarder för hela landet. Enligt PTS hade enbart Norrbotten behövt en miljard kronor i stöd för att nå målet för 2025. Det behövs mer statliga pengar till detta då marknadskrafterna inte sköter utbyggnaden i glesbygd. Många kommuner saknar också medel.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor	RS		Handlingsplaner upprättas och progress fastställs		
Aktivitet: Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor	RUN		Handlingsplaner upprättas och progress fastställs		

Beslut på nationell och EU-nivå är gynnsamma för länet och organisation

Region Norrbotten startat förra året en podcast under namnet Let´s talk för att sprida kunskap om länets förutsättningar. Tanken är att arrangera samtal om Norrbottens framtid som Sveriges mest välkomnande län och att vara både inspirerande, tankeväckande och utbildande. Under perioden januari till april har tre avsnitt producerats:

- Corona-effekten – med raketfart in i en digital framtid
- Snårig väg till bredbandsmålet
- Hur går Norrbotten från stagnation till expansion?

Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor

Handlingsplaner är upprättade för tre av de totalt åtta påverkansfrågor för att främja tillväxt och investeringar i Norrbotten som Regionala utvecklingsnämnden beslutade om i november 2020. Inom de påverkansfrågor som regionstyrelsen beslutat om har inga direkta aktiviteter skett under perioden. Orsaken är bland annat den pågående pandemin, vilken medfört att andra frågor prioriterats.

Nedan följer några exempel på aktiviteter inom regionens påverkansfrågor:

- Regionen har lämnat sitt remissvar på strandskyddsutredningen efter dialog med kommuner och en avstämning med Tillväxtberedningen.
- Under perioden har Region Norrbotten bjudit in kommunerna i regionen till dialogmöten tillsammans med Svenska Kraftnät och Vattenfall. Mötena är en del i arbetet med att garantera en trygg elförsörjning för tillväxt och grön omställning i regionen, och en fortsättning av det arbete som inleddes med att ta fram en regional elnätsanalys.
- Norrbotniabanan ingår numera som en del Bottniska korridoren, i EU:s prioriterade transportkorridor ScanMed. Region Norrbotten inbjuds därmed till korridorforum för ScanMed, vilket ger möjligheter att påverka insatser längs korridorens sträckning, Valetta (Malata) – Luleå/Haparanda/Narvik.
- Region Norrbotten har under perioden blivit medlemmar i Föreningen Sveriges vatten- och vindkraftskommuner vilka verkar för ökad återföring av vinsterna till de kommuner och regioner där kraften utvinns. Medlemskapet ska ses som ett led i att verka för införandet av regionala naturresursavgifter. Regionrådet har i den frågan även skrivit en debattartikel i nationell media tillsammans med regionrådet i Västerbotten.
- Kommissionen har ändrat sitt förslag till så kallad taxonomi för gröna investeringar så att även vattenkraft och bioenergi klassas som hållbar verksamhet. Förändringen är välkommen och i linje med den position som Region Norrbotten tog fram tillsammans med Europaforum Norra Sverige (EFNS) i slutet av förra året.
- Påverkansfrågan att regionen ska få ansvara för den regionala fysiska planeringen har tagits upp i regionens remissvar till Skogsutredningen och i utredningen om förändrad strandskyddslagstiftning.
- Frågan om medel till utbyggnaden av bredband har tagits upp i ett poddavsnitt inom ramen för Let´s Talk – samtal om regional utveckling.

Medborgare

Perspektivet Medborgare beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter för att kvinnor och män, flickor och pojkar som medborgare får sina behov tillgodosedda och som leder till det bästa livet och den bästa hälsan.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Trygg norrbottning med god livskvalitet (RS, RUN, PN)		En god vård med hög tillgänglighet (RS)
		Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder (RS)
		Kommunikationer till, från och inom länet (RUN)
		Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets (RUN)
		Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling (RS, RUN)
		Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande (RUN)
		Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering (RUN)
		Förtroende för och kunskap om verksamheten (PN)

Sammanfattande måluppfyllelse

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Pandemin har haft en fortsatt hög påverkan både på vården och på olika regionala utvecklingsområden. Resultaten har generellt försämrats under pandemin jämfört med utgångsläget innan. Den kraftigt ökade användningen av digitala tjänster har dock möjliggjort att verksamhet kunnat upprätthållas i större utsträckning än vad som hade varit möjligt tidigare. Det strategiska målet bedöms inte kunna uppnås i sin helhet under året.

Tillgängligheten till hälso- och sjukvården följs inom flera delområden. Utfallet för första tertialen 2021 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av coronapandemins omfattande påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter. Andelen patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar från första kontakt är på en oförändrad nivå jämfört med samma tid ifjol. Andelen patienter som blir färdigbehandlade vid ett besök i folktandvården har ökat något men når inte målet för 2021. Målen inom folkhälsoområdet nås inte under första tertialen. Antalet besök på patientnämndens hemsida når inte målet om en ökning.

Inom området regional utveckling är pågår ett viktigt arbete med att ta fram en trafikkarta för att optimera trafiken i länet. Tillgången till fysiskt kulturutbud har påverkats negativt av restriktionerna under pandemin. Samtidigt fortsätter pandemin skapa incitament för utökat digitalt kulturutbud. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo för att stärka språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Trygg norrbottning med god livskvalitet

FRAMGÅNGSFAKTOR: En god vård med hög tillgänglighet

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal slutförda triage totalt i länet på Digitalen1	RS		35 000 (Dubblering jmf 2020):	●	↑
Antal unika besökare totalt i länet på Digitalen [2]	RS		56 000 (Dubblering jmf 2020):	●	↑
Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon samma dag[2]	RS		100 %	▲	↓
Andel medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar[1]	RS		100 %	●	↑
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 90 dagar eller kortare till första besök i specialiserad vård	RS		100 % i dec	▲	
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på en första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatrin, alla vårdgivarkategorier	RS		100 % i dec	▲	
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på fördjupad behandling/utredning inom barn- och ungdomspsykiatrin	RS		100 % i dec	▲	

[1] Förbättrad beskrivning av måttet jmf med RS-plan. Tidigare beskrivning: ” Antal ärenden i Digitalen som slutförs med chatlistade hos….)”

[2] Förbättrad beskrivning av måttet jmf med RS-plan. Tidigare beskrivning: ” Andel listade hos regiondrivna HC som fått hjälp via digital ingång (Digitalen)”

Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	RS	K	72 %		
Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	RS	M	72 %		
Andel återbesök till läkare inom medicinskt måldatum	RS		92 %		
Patienten upplever att väntetider till besök/behandling är rimliga	RS		I nivå med riket		
Patienten upplever tillräcklig tillgång till den vård de behöver	RS		I nivå med riket		

Tillgänglig vård

Vårdens tillgänglighet följs upp i relation till vårdgarantins mål för väntetider till kontakt och åtgärd samt utifrån regionens egna mål för tillgänglighet. Måluppfyllnaden mäts i procentandelar och målnivån för de flesta tillgänglighetsmått är 100 procent. Utfallet för första tertialen 2021 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av coronapandemins omfattande påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter. Resultaten redovisas i följande stycken på regionnivå och avser det genomsnittliga värdet för regionen.

Primärvård: Andelen patienter som har fått en medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar från första kontakt uppgick till 92 procent, vilket är en oförändrad nivå jämfört med samma tid föregående år. Telefontillgängligheten mätt som antalet invånare som fått kontakt med primärvården samma dag som kontakt har sökts uppgick till 81,0 procent i snitt för tertialet, vilket är 1,5 procentenheter lägre än samma period 2020.

Specialiserad vård: Andelen patienter som står på väntelista och väntat 90 dagar eller kortare på ett första besök uppgick till 45 procent vid utgången av april månad. Jämförelse med tidigare år kan inte göras då måttets utformning ändrats från och med 2021 i enlighet med nationellt beslutade förändringar.

Barn- och ungdomspsykiatri: Andelen patienter på väntelista som har väntat 30 dagar eller kortare på en första bedömning i barn- och ungdomspsykiatrin var 53 procent vid utgången av april månad. Motsvarande andel patienter som väntat 30 dagar eller kortare på fördjupad utredning eller behandling var 25 procent. Jämförelse med tidigare år kan inte göras då måttets utformning ändrats från och med 2021 i enlighet med nationellt beslutade förändringar.

Gemensamt för primärvård och specialiserad vård: Andel återbesök till läkare som skett inom utsatt måldatum uppgick till 64,5 procent vid utgången av april. Det är en minskning med 7,5 procentenheter jämfört med samma tid ifjol.

Folktandvården har som mål att 72 procent av patienterna inom den avgiftsfria tandvården ska bli färdigbehandlade vid ett besök. Under årets första tertial uppgick andelen till 68,5 procent, vilket är en ökning jämfört med 2020 års resultat. Inga större skillnader ses mellan könen. Coronapandemin har en betydande inverkan på folktandvårdens verksamheter, bland annat i form av ökad frånvaro bland medarbetarna. Detta påverkar möjligheterna till arbetsfördelning av uppgifter för att kunna färdigbehandla patienten direkt vid undersökning.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation	RS		Öka	●	↓
Andel patienter 18 och äldre som besökt primärvården och som fått enkla/rådgivande/ kvalificerat rådgivande samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor, procentuell förändring jmf förgående period.[3]	RS		Öka	●	→
Andel som deltagit vid hälsosamtal i primärvård av, 40-, 50-, 60-åringar i befolkningen	RS		35 %	▲	↓
Antal/andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning	RS		Öka	●	→

Norrbottens hälsosamtal

För att öka kännedomen om Norrbottens hälsosamtal skickades ett vykort med information till alla till alla som under året fyller 40, 50 eller 60 år. På

[3] Förbättrad beskrivning av måttet jmf med RS-plan. Tidigare beskrivning: ”Andel patienter 18 år och äldre med identifierad risk, som fått rådgivande/kvalificerat rådgivande samtal”

grund av hälsocentralernas begränsade möjligheter att genomföra hälsosamtal under coronapandemin har andra planerade marknadsföringskampanjer ställts in. Pandemin innebar även att utbildningstillfällen för nya utförare av hälsosamtal fick ställas in, både under hösten 2020 och våren 2021. Hittills under 2021 har 13 hälsocentraler i varierad omfattning genomfört hälsosamtal, varav fyra även erbjudit digitala samtal.

Antalet personer i de tre åldersgrupperna är totalt 8 855. Av dessa har hittills 375 personer (4 procent), varav 203 kvinnor och 172 män, deltagit i ett hälsosamtal. Med tanke på coronapandemin kan det bli svårt att nå målet för 2021 om 35 procent genomförda hälsosamtal i åldersgrupperna detta år.

Under första tertialen har cirka 13 procent i de tre aktuella åldersgrupperna fått en inbjudan. Av dessa har 30 procent hittills genomfört ett hälsosamtal. Cirka 25 procent av de inbjudna har tackat nej till erbjudet hälsosamtal. Hur många som blivit inbjudna, deltagit eller tackat nej skiljer sig inte märkbart mellan åldersgrupper eller kvinnor och män. Första tertialens resultat liknar föregående år som även det påverkades av pandemin.

Primärvårdens stöd till patienter med ohälsosamma levnadsvanor
Ett nytt mått är andel patienter 18 år och äldre som besökt primärvården och som fått rådgivande/kvalificerat samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor. Under årets fyra första månader hade 11 procent av kvinnorna och 13 procent av männen fått rådgivande samtal.

Resultat från Vården i siffror och Socialstyrelsen visar att Region Norrbotten ligger i topp nationellt när det gäller att i primärvården genomföra någon form av rådgivning[1] till personer med ohälsosamma levnadsvanor. Det betyder att Region Norrbotten är bland de regioner som ger förhållandevis flest patienter stöd att ändra ohälsosamma levnadsvanor. Levnadsvaneområden omfattar matvanor, fysisk aktivitet, alkohol och tobak.

Strukturerad suicidbedömning
Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning var 27 procent bland kvinnor och 34 procent bland män. Även detta är ett nytt mått.

Våld i nära relation
Under perioden fick 1 835 kvinnor frågan om våld i nära relation. Motsvarande siffra för männen var 927. Totalt fick 2 762 patienter frågan om våld. Jämfört med samma period under 2020 (kvinnor: 1 859 och män: 1 009), har något färre frågor om våld i nära relation ställts.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Kommunikationer till, från och inom länet**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K / M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanan	RUN		Följa resandeutvecklingen		
Akrivitet: Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten	RUN		Beslut om inriktning för ny organisering finns		
Kollektivtrafikens marknadsandelar	RUN		Inte minska		

Kommunikationer till, från och in länet

Persontrafiken på Haparandabanan startade 1 april. På grund av den pågående pandemin genomfördes invigningen genom en digital livesändning som alla intresserade kunde följa på www.norrtag.se/haparandabanan. Till att börja med kommer sträckan Haparanda – Kalix – Boden – Sunderbyn – Luleå att trafikeras med tre dubbelturer.

Efter en lyckosam premiär har det än så länge varit ett relativt lågt resande. Den första veckan var antalet resande i genomsnitt ca 10-12 resenärer per avgång i vardera riktning. Därefter har antalet resande sjunkit till i genomsnitt 3-5 resenärer. Det är stor variation av resande på de olika avgångarna. Som jämförelse kan nämnas att totalt har antalet resande på Norrtågs linjer sjunkit med ca 60 procent jämfört med föregående år, även på de etablerade linjerna. Anledningen är den pågående pandemin med hemarbete och avrådan från kollektivtrafikresor. Operatören Vy, i samverkan med regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM), fortsätter att arbeta med kommunikations- och påverkansaktiviteter för att öka resandet och etablera trafiken.

Något som också kan komma att påverka tågtrafiken till Haparanda är att Trafikverket är på väg att byta ut signalsystemet längs Sveriges järnvägar. Det nya signalsystemet håller nu på att installeras på Haparandabanan, men där kvarstår en del inkörningsproblem för Trafikverket. Det kan medföra vissa förseningar. Trafikverket och leverantörerna av systemet arbetar intensivt med att säkerställa att trafiken kan gå som planerat.

Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten

Frågan om en ny organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) är vilande efter att regionen och kommunerna enats om att arbeta vidare med den befintliga organisationsformen och utveckla ledning och styrning av förbundet.

Det satta målet att det ska finnas beslut om inriktning för ny organisation blir svårt att uppnå men utvecklingsarbetet med att förtydliga roller och ansvar samt besluts- och budgetprocess är viktiga steg på vägen. En politisk styrgrupp med tre representanter från regionen respektive Norrbottens Kommuner har tillsatts för arbetet där en första träff har hållits under mars månad.

Kollektivtrafikens marknadsandelar
Marknadsandelen för Länstrafiken Norrbotten var år 2020 sju procent, alltså en minskning mot föregående år. Målet är alltså inte uppnått (pga att pandemin medfört minskat kollektivtrafikresande).

Under året har regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) startat ett projekt (ÅkerBär) som syftar till att ta fram en ny trafikkarta för länet. En extern konsultfirma har upphandlats för att leda projektet, där även regionen och ett antal kommuner finns representerade tillsammans med RKM och Länstrafiken Norrbotten. Förhoppningen är att genom samverkan i projektet och samordning av olika trafikslag nå bättre kundnöjdhet och få fler som reser kollektivt, samtidigt som befintliga resurser nyttjas på ett effektivt sätt. Projektet löper under 2021 och kommer att utgöra ett viktigt underlag för Norrbottens framtida kollektivtrafiksystem.

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten ska vid behov ta fram och besluta om ett trafikförsörjningsprogram som ska ange Norrbottens intention med kollektivtrafiken i länet. Programmet ska innehålla inriktning och mål för länets kollektivtrafik. Nuvarande program beslutades år 2018, men då det nu finns behov av att anpassa innehållet till aktuella omvärldshändelser och ekonomiska förutsättningar har ett revideringsarbete påbörjats där Region Norrbotten deltar.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal projekt inom regionala kulturverksamheter som utvecklar digital tillgänglighet	RUN		Öka	◇	
Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet	RUN		6	◇	

Antal projekt inom regionala kulturverksamheter som utvecklar digital tillgänglighet
På grund av publikrestriktionerna med anledning av coronapandemin har Norrbottensmusiken skapat en rad digitala arrangemang som distribueras under #NorrbottenSessions. Detta har gett en möjlighet att nå publikgrup-

perna om än i annan form än brukligt. Digitala produktioner sprids för och med barn samt digitala inspelningar av konserter för barn, unga och vuxna.

Norrbottens museums Kulturmiljöblogg, som slog rekord under 2020 med över 60 000 visningar och med 40 000 unika besökare, fortsätter sin utveckling. Det är aktuella blogginlägg om Norrbottens förhistoria, historia och nutid. Med ett inlägg i veckan är intresset stort från allmänheten och läsarkretsen fortsätter att öka.

Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet
Alla Riksteaterföreningar i Norrbotten har kunnat arbeta med särskilda insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet. Det har varit möjligt med hjälp av det extra covid-19-stödet som verksamheten tilldelats från Statens kulturråd. Det har möjliggjort bland annat digitala satsningar, utveckling av marknadsföringsstrategier och samverkansprojekt med fokus på publikutveckling.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kommuner med medborgardialoger	RS		14	◇	
Få fler unga och en breddad representation från fler kommuner delaktiga i LUR	RUN		16/12	◇	
Andel kvinnor och män som besöker RUS- och kulturkonferensen	RUN		60/40%	◇	

Få fler unga och en bred representation från fler kommuner delaktiga i Länsungdomsrådet
Länsungdomsrådet, (LUR), ska vara en representativ mötesplats för unga i Norrbotten. Under senvåren genomförs en rekryteringskampanj i sociala medier och genom befintliga medlemmars kontaktnät. Alla unga mellan 15-25 år är välkomna att göra en intresseanmälan.

I höst ska LUR vara en del av Norrbottensmusikens uppstart av det arrangörsfrämjande konceptet KulturCrew i Norrbotten. LUR ska också, tillsammans med nationella minoriteters samråd för unga; Ungt samråd, genomföra gemensamma aktiviteter för erfarenhetsutbyte och framtida samarbete. En aktivitet är att hålla en dialog på temat Barn och unga, som en del i Region Norrbottens arbete inför ny kulturplan.

Andel kvinnor och män som besöker RUS- och kulturkonferensen
Under perioden har ingen konferens genomförts.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K / M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kvinnor och män som tagit del av kompetensutvecklingsinsatser inom Samling för jobb och fritid	RUN		200 kvinnor, 200 män		
Aktivitet: Handlingsplan för regionala kompetensförsörjningsrådet	RUN		Framtagen		

Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Det gemensamma projektet Utveckling lärcentrum, som berör alla 29 kommuner och vuxenutbildningar i Norrbotten och Västerbotten, fortgår under 2021 med nya medel från Skolverket. Områden som adresseras under året är bland annat stöd till elever på plats och tillgång till högre utbildning. Under första kvartalet har ett intensivt arbete pågått med att utveckla en ny gemensam utbildningswebb – Studera i Norrbotten. Här kommer tillgängliga utbildningar för vuxna att samlas och marknadsföras. Det gäller yrkesvux på gymnasienivå, folkhögskola, yrkeshögskola samt arbetsmarknadsutbildningar. Webbplatsen kommer att publiceras i juni.

Antal kvinnor och män som tagit del av kompetensutvecklingsinsatser inom Samling för jobb och framtid

Inom ramen för projektet Samling för jobb och framtid har 49 kvinnor och 52 män erbjudits kompetensutvecklingsinsatser till små och medelstora företag som drabbats ekonomiskt av pandemin sedan projektstarten i september. Insatser som berör 100 företag, 240 individer och alla kommuner har genomförts eller är på gång.

Handlingsplan för regionala kompetensförsörjningsrådet

Det regionala kompetensförsörjningsrådet har i början av året antagit den årliga handlingsplanen för för arbetet med frågan. Där lyfts bland annat området analys och prognos som viktigt att adressera för att länets utbildningsaktörer ska ha tillgång till relevanta och aktuella underlag. Rådet har under första kvartalet också diskuterat de stora etableringsplanerna samt vilka konsekvenser det får för kompetensförsörjningen i länet. Rådet kommer fortsättningsvis att arbeta med frågan.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Utveckla polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på flera språk	RUN		3		

Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering

Centralt samråd för samer och nationella minoriteter har genomförts i februari och mars. Den pågående pandemin har präglat en stor del av innehållet på samrådsmötena. Aktuella frågor har varit digital skyltning på Jokkmokks hälsocentral, kallelser på nationella minoritetsspråk och samiska samt information på nationella minoritetsspråk och samiska under den pågående pandemin. En enkät ska genomföras om hur regionens samråd kan utvecklas. Nya samråd kommer att hållas i oktober.

Projektet Kultursamlande verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset löper enligt plan trots att man inte haft möjlighet att ha publika dialogmöten i den utsträckning som önskats. Därför kommer digitala dialoger att genomföras under våren och försommaren. Styr- och referensgrupp är bildade och möts kontinuerligt. Region Norrbotten har ansökt om medel från Statens kulturråd för år två av projekten.

Utveckla Polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på fler språk

I Regionbibliotek Norrbottens utvecklingsprojekt Polarbibblo pågår arbete med innehållet på meänkieli och de samiska språken till den nylanserade webbplatsen. Under hösten kommer Polarbibblo på meänkieli och de samiska språken att publiceras. Några aktiviteter på de aktuella språken har redan genomförts och barn har skickat in bidrag både på meänkieli och samiska. Projektet har tagit fram en språkpolicy, knutit till sig språkarbetare för stöd och ser över möjligheten till ljudmaterial och filmat material på webbplatsen. Region Norrbotten har ansökt om medel från Statens kulturråd för projektets avslutande år.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förtroende för och kunskap om verksamheten

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal besök på patientnämndens sida på norrbotten.se	PN		Öka 5 %	▲	↓
Andel patienter som är nöjda med verksamheternas svar	PN		70 %	◇	
Andel patienter som är nöjda med patientnämndens handläggning	PN		70 %	◇	

Antalet besök på patientnämndens sida minskat med 14 procent till 1 305 besök under första kvartalet jämfört med samma period 2020.

Verksamhet

Perspektivet Verksamhet beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter att kunna bedriva arbete som är inriktat på effektivitet, säkerhet, jämställdhet, jämlikhet och kvalitet i arbetsmetoder och arbetsprocesser.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
God, nära och samordnad vård (RS, PN)		Förflyttning mot öppna vårdformer (RS)
		Ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner (RS)
		En samordnad vård utifrån individens behov (RS)
		Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap (RS)
		En hållbar verksamhet med hög säkerhet (RS)
		Ökad användning av digitala verktyg. Fördjupade analysrapporter. (PN)
Behovsstyrd regional utveckling i samverkan (RUN)		Struktur för samverkan med andra aktörer (RUN)
		Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program (RUN)

Sammanfattande måluppfyllelse

God, nära och samordnad vård

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Pandemin bedöms ha haft en viss påverkan på måluppfyllelsen, men inte enbart negativt. Till exempel har andelen vårdbesök som sker digitalt ökat kraftigt. Det strategiska målet bedöms delvis uppnås under året.

Antalet fallskador har ökat något jämfört med samma period föregående år. Förskrivning av antibiotika har minskat betydligt och uppfyller regionens mål. Tillämpningen av läkemedelsberättelser för patienter 75 år eller äldre har ökat för både män och kvinnor och uppnår målet för män. Andelen besök på akutmottagning för åldersgruppen 80 år och äldre har ökat något jämfört med samma period ifjol.

Andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit vid framtagande av planen har ökat och är nära målet. Dock har andelen patienter med en samordnad individuell plan som också har en fast vårdkontakt minskat något och uppnår inte målet. Andelen patienter inom palliativ vård som har en dokumenterad behandlingsstrategi har minskat och når inte målet. De oplanerade återinskrivningarna har minskat för kvinnor men ökat för män

och når inte målen för 2021. Andelen utskrivningsklara patienter på sjukhus är på en oförändrad nivå och uppnår inte målet om en minskning.

Antalet ärenden till patientnämnden som handlar om kommunikation har ökat och når inte målet om en minskning. Andelen personer som anmält ärenden till patientnämnden och fått svar från vården inom fyra veckor når inte målet. Andelen inkomna ärenden via 1177 till patientnämnden har ökat och uppnår därmed målet. Inga stödpersonsutbildningar har kunnat genomföras på grund av pandemin.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetssätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att även kulturstöden gått över till Nyps. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

God, nära och samordnad vård

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förflyttning mot öppna vårdformer

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Besök 80 år och äldre på akutmottagning	RS		Minska		
Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök	RS		40 %		

Besök på akutmottagning inom gruppen 80+ år

Andelen personer som besökt en akutmottagning och tillhör åldersgruppen 80 år eller äldre uppgick till 20 procent för kvinnor och 18 procent för män. Det är en ökning med 2 procentenheter för båda könen jämfört med samma period ifjol.

Andel vårdbesök som sker digitalt

Under första tertialen var andelen nybesök som skedde via digital teknik 8 procent. Andelen återbesök som skedde digitalt var 19 procent. Det är en kraftig ökning jämfört med samma period 2020 då andelarna var 4 procent för nybesök och 5 procent för återbesök. Regionens mål är att 40 procent av både ny- och återbesök ska ske digitalt.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel SIP där den enskilde deltagit i mötet vid hälsocentraler	RS		80 %		
Antal anmälningar till patientnämnden inom området kommunikation	RS		Minska		
Andel patienter som anser att de i önskad utsträckning är delaktiga i beslut om vård	RS		Snittet i riket		

Samordnad individuell planering i öppen vård

Från och med 2018 finns en ny lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Lagen ställer krav på samordning av insatser för personer med behov av vård, stöd och omsorg från flera aktörer. Regionen har tillsammans med Norrbottens kommuner tagit fram en gemensam riktlinje

för samverkan samt utvecklat och infört förändrade arbetssätt för att fullgöra lagkraven. Total upprättades 516samordnade individuella planer, SIP, vid regionens hälsocentraler under första tertialen. Andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit vid framtagandet uppgick till 76 procent. Det är en ökning med 7,6 procentenheter jämfört med föregående år. Hälften av hälsocentralerna uppnådde målet på 80 procent.

Antalet kommunikationsärenden under första tertialet var 55 jämfört med 47 anmälningar under samma period 2020. Målet om en minskning av antalet anmälningar till patientnämnden inom kommunikation har därför inte uppnåtts.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **En samordnad vård utifrån individens behov**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel patienter med palliativ diagnos som har en dokumenterad behandlingsstrategi (%) inkl. privata hälsocentraler	RS		70 %	▲	↓
Andel av vårdtillfällen där patienter varit utskrivningsklara >1 dygn (vårdtillfällen i primärvård, psykiatri, somatik) (%)	RS		7 %	▲	↓
Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år eller äldre (%)	RS	K	K 16,0 %	●	↑
		M	M 17,2 %	▲	↓
Andel av patienter med SIP som har en fast vårdkontakt	RS		Öka	▲	↓
Andel av patienter som upplever att vården samordnar vårdkontakter i önskad utsträckning	RS		Snittet i riket	◇	

Palliativ vård

Inom palliativ vård är det viktigt att säkra informationsöverföring inom och mellan vårdgivare och huvudmän eftersom patientgruppen ofta rör sig mellan olika vårdnivåer. För att säkerställa patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet använder regionen gemensamma journalsökord inom

hela organisationen för behandlingsstrategi och brytpunktssamtal. Målet för 2021 är att 70 procent av alla patienter med palliativ diagnos ska ha en behandlingsstrategi dokumenterad i journalen kopplad till det gemensamma sökordet. Utfallet för perioden var 21 procent för kvinnor och 22 procent för män. Det är en minskning med 12 procentenheter för kvinnor och 8 procentenheter för män jämfört med samma period ifjol.

Oplanerade återinskrivningar för personer 65 år och äldre

Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar efter utskrivning från sjukhus är ett mått som delvis påverkas av hur väl samverkan sker inom och mellan huvudmännen för framförallt multisjuka patienter med stora vårdbehov. Under första tertialen var andelen oplanerade återinskrivningar för målgruppen 16,3 procent för kvinnor och 19,3 procent för män, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter för kvinnor men en ökning med 1,7 procentenheter för män. Målen för 2021 uppnås inte. För att minska återinskrivningarna ytterligare behöver arbetssättet med förstärkt utskrivning inom slutenvården och samarbetet mellan regionen och kommunens hemtjänst och hemsjukvård fortsätta utvecklas.

Utskrivningsklara patienter

Primärvården har en central roll i samordningen av vård, stöd och omsorg till patienter efter utskrivning från sjukhus. Kommunens kapacitet att ta hem patienter i behov av insatser som stöd i hemmet, korttidsvård samt särskilt boende är av stor betydelse för vårdkedjan. Andelen vårdtillfällen där patienten varit utskrivningsklar mer än ett dygn uppgick till 10 procent under första tertialen, vilket är i stort sett är en oförändrad nivå sett till jämförelseåret 2019.

Andel patienter med SIP som har en fast vårdkontakt

Under första tertialen uppgick andelen patienter med en samordnad individuell plan, SIP, som också har en fast vårdkontakt, till 74 procent. Det når inte upp till målet om en ökad andel i relation till jämförelseåret 2019.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Införda personcentrerade och sammanhållna nationellt definierade vårdförlopp regionalt/nationellt	RS		6/25		
Antal genomförda gapanalyser av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp	RS		14		
Antibiotikarecept per tusen invånare och år	RS		270		

Antibiotikaanvändning

En rationell antibiotikaanvändning förebygger tillväxt och spridning av antibiotikaresistenta bakterier och stärker därigenom patientsäkerheten. Sveriges regioner har antagit ett nationellt mål att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept till högst 250 recept per tusen invånare och år. Under perioden april 2020 till och med mars 2021 har antalet uthämtade antibiotikarecept i regionen minskat till 215 per tusen invånare och år. Det är en minskning med 21 procent jämfört med samma period året innan. Regionen uppnådde målet redan under förra året och fortsätter alltså att uppvisa en minskning. Samma tendens ses även i alla andra regioner under perioden. Folkhälsomyndigheten anser att minskningen sannolikt kan kopplas till pandemin. Färre personer har sökt sjukvård samtidigt som den fysiska distanseringen, högre medvetenhet om handhygien och smittskyddsåtgärderna till följd av covid-19 kan ha resulterat i färre luftvägsinfektioner.

FRAMGÅNGSFAKTOR: En hållbar verksamhet med hög säkerhet

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andelen vårdskador, sluten somatisk vård	RS		Under 6,5 %	◇	
Vårdrelaterade fallskador och höftfrakturer hos äldre	RS		Minska med 50 % jmf 2020	●	↑
Andel utskrivna patienter i målgruppen 75 år och äldre med mer än 5 läkemedel, som fått en läkemedelsberättelse	RS	K	70 %	●	↑
		M	70 %	■	↑
Ta fram en hållbarhetsstrategi för Region Norrbotten	RS		Strategin antagen	■	↑

Läkemedelsberättelser

Riktlinjerna för läkemedelsberättelse omfattar patienter 75 år eller äldre som är ordinerade minst fem läkemedel. Syftet med riktlinjerna är att patienten vid utskrivning från slutenvård ska delges en fullständig och korrekt läkemedelslista med en läkemedelsberättelse som beskriver syfte och mål med läkemedelsbehandlingen, eventuella ordinationsändringar och vad patienten kan förvänta sig för resultat. Vid dokumentation i journalsystemet ska läkemedelsberättelsen kopplas till ett sökord. Under första tertialen utgjorde andelen patienter med sökbar läkemedelsberättelse 69 procent av målgruppen för kvinnor och 71 procent för män. Det är en ökning med två till fyra procentenheter jämfört med föregående år och innebär att regionens mål delvis uppnåtts.

Fallskada i samband med vård

I regionens avvikelsehanteringssystem är 117 fallhändelser registrerade under det första tertialet. Det är 72 patienter som skadats på grund av fall inom sjukvården. Av dessa patienter var 57 procent män och 43 procent kvinnor. Det är sex stycken fler jämfört med samma tidperiod 2020 (66 fallskador). Under perioden har 37 tillbud inträffat relaterat till fall jämfört med 65-händelser under motsvarande period 2020. Fyra fallskador har lex Maria anmälts sedan januari 2021. De vanligaste vårdskadorna är höft-, lårbensfrakturer och skallskador.

Arbetet med hållbarhetsstrategin har startat

Arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi har påbörjats men pausats under april månad i väntas på omorganisationen. Innan arbetet pausade deltog berörda funktioner i en kickoff för Glokala Sverige, ett kommunikations- och utbildningsprojekt med syfte att stärka kunskap och engagemang för Agenda 2030. Mötesdatum för utbildningspass för politiker och ledande tjänstepersoner är fastlagt. Planeringen av en regional träff där kommuner och andra externa deltagare bjuds in har påbörjats.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ökad användning av digitala verktyg. Fördjupade analysrapporter

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Anmälare får svar från vården inom fyra veckor	PN		70 %	▲	↓
Antal ärenden inkomna via 1177	PN		Öka 5 %	■	↑
Antal fördjupade analysrapporter	PN		3	■	↑
Antal deltagare vid stödpersonsutbildningar	PN		Öka	▲	↓

Under första tertialet hade 31 procent av anmälarna fått svar från vården inom fyra veckor. Målet är 70 procent.

Andelen inkomna ärenden via 1177 av totala antalet ärenden till patientnämnden var 47 procent under första tertialet. Det är en ökning från 30 procent av totala antalet ärenden under tertial 1 2020.

Två av 3 planerade analysrapporter har två genomförts, ytterligare en analysrapport genomförs till hösten.

Målet att öka antalet deltagare i stödpersonsutbildningarna är inte uppnått då inga stödpersonsutbildningar har kunnat genomföras på grund av pandemin.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Struktur för samverkan med andra aktörer**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
RUS-konferensen Utveckla Norrbotten genomförs en gång per år	RUN		1		
En kulturkonferens genomförs årligen	RUN		1		
Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommuner inom våra områden (t ex samverkansavtal)	RUN		Minst en satsning per kommun		

RUS-konferens Utveckla Norrbottens genomförs en gång per år
RUS-konferensen Utveckla Norrbotten har skjutits fram flera gånger. 22-23 april 2020 ställdes den in på grund av pandemin. Region Norrbotten hade därefter planerat att genomföra konferensen på samma plats, Hotell Laponia i Arvidsjaur, 1-2 september samma år. Därefter var planen 21-22 april 2021, men konferensen sköts åter fram. Den kommer att genomföras när det går att samlas fysiskt igen.

En kulturkonferens genomförs årligen
Inom samverkan Kultur i Norr kopplat till norrlänens gemensamma kulturpositionspapper planeras en digital kulturkonferens den 1 oktober, *Kulturting Norr - Nya vägar och förändrade villkor*. Tematiken kommer att kretsa runt förändrade villkor och alternativa tillvägagångssätt som pandemin medfört för kulturen. Målgrupp för dagen är kulturskapare, aktörer inom kulturområdet, tjänstepersoner och politiker.

Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommunerna
Inom samverkanssatsningen Develoop främjas utvecklingen av konkurrenskraftiga företag i Norrbottens inland med innovativ, inkluderande verksamhet, attraktiva för både kvinnor och män med olika bakgrund och ålder. Digitala verktygslådor utvecklas, anpassade för projektets målgrupper, kommunernas näringslivskontor och företag.

Samverkansplanen som utformats tillsammans med kommunerna, Jämställdhetsmyndigheten och Luleå tekniska universitet har för avsikt att påvisa ett långsiktigt och ständigt pågående utvecklingsarbete som under lång tid kan utgöra en plattform för vidare utveckling och implementering hos målgrup-

perna. Genomförandet bygger på delaktighet och samskapande med de framtida användarna (målgrupperna) i dialog med sakkunnig processledare, metodutvecklare samt akademin, där LTU följer projektet och fungerar som kunskapsstöd under processen.

Ambitionerna för resultat och effekter är höga och projektet har som avsikt att ta hänsyn till, och koppla samman, befintliga aktörer och deras uppdrag från lokal till nationell nivå. Med anledning av pandemin har projektet utvecklat ett digitalt mötesupplägg för att skapa förutsättningar för fler att delta och därmed möjliggöra det samskapande som krävs för att nå målsättningarna. Detta har naturligtvis inneburit både utmaningar och möjligheter.

Samverkan sker inom regeringsuppdraget *Vägar till hållbar regional utveckling i Norrbotten* för att deltagande företag ska erhålla viss ersättning för nedlagd tid i utvecklingen av hållbarhetsverktyget. Det är en förutsättning för ett deltagande, främst bland de små företagen och i särskilt utsatta branscher.

Tidigare erfarenheter från regeringsuppdraget Jämställd regional tillväxt tas tillvara genom djupintervjuer med företag och lokala tillväxtfrämjare som deltog i det arbetet. Samverkansavtal har upprättats med Jokkmokk och Älvsbyns kommun men även Gällivare och Arvidsjaur deltar.

För att få inspel från unga representanter i samhället har projektet initierat en inspirationsgrupp där unga personer med olika bakgrund ingår. Det är viktigt eftersom det är de som ska komma att ta del av de resultat som projektet levererar.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K / M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal dialoger i framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan	RUN		30	◇	
Årlig uppföljning och utvärdering av RUS, kulturplan, länstransportplan och smartspecialiseringsstrategi	RUN		4 En uppföljning av samtliga strategier, planer och program är genomförda	◇	

Antal dialoger i framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan

Arbetsprocess och planering för dialoger inför framtagande av ny kulturplan och regional biblioteksplan pågår under våren 2021. Med tanke på fortsatt

smittspridning med anledning av covid-19 planeras digitala dialoger i första hand. Om smittspridningen minskar och restriktioner lyfts under hösten kan eventuellt vissa dialoger komma att genomföras fysiskt. Förankring av tänkt dialogprocess har gjorts med kommunernas kulturtjänstepersoner samt i kulturberedningen. En uppföljning av innevarande kulturplan för 2020 påbörjas under våren.

Årlig uppföljning och utvärdering av RUS, kulturplan, länstransportplan och smartspecialiseringsstrategi

Regional utvecklingsstrategi Norrbotten 2030
Den regionala utvecklingsstrategin ska aktualiseras inför nästa mandatperiod. Ett arbete med att ta fram en nulägesbild och processplan har påbörjats. Befintliga indikatorer ses över. Analys genomförs av behov av nya indikatorer, bland annat för att kunna mäta och följa upp insatser för attraktivitet och hållbar utveckling. Aktualiseringen av den regionala utvecklingsstrategin ska även utgå från *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030* som regeringen beslutade om i mars.

Smart specialiseringsstrategin
Region Norrbotten fortsätter arbetet med att implementera Smart specialiseringsstrategin genom att delta i Sevilla-plattformen. På så sätt underlättas arbetet med att samla kunskap, erfarenheter och expertis kring smart specialisering. Deltagande i plattformen gör det också enklare att utveckla verktyg, erbjuda utbildningspaket för regionens utvecklingsaktörer samt att arrangera årliga konferenser för beslutsfattare. I arbetet med att genomföra strategin ansluter regionen till NECSTours och S3 Partnership för space. Strategin Smart specialisering implementeras även i framtagande av regionalfondsprogrammet för Övre Norrland. Det är ett villkor från EU att regionerna ska ha en sådan strategi för regionalfondsprogrammen.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Införa metoden nyttorealisering för handläggning av bidrag och stöd inom kulturenheten	RUN		Metoden är genomförd		
Aktivitet: Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas	RUN		Anvisningarna är framtagna och används		

Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet
Arbetet med att hållbarhetssäkra Region Norrbottens företagsstöd fortlöper. Ett kollegialt nationellt utbyte är etablerat. Trettio företag deltar även via Region Norrbottens regionalfondsprojekt Develoop i arbetet att bidra till att hållbarhetssäkra Region Norrbottens företagsstöd.

Region Norrbotten har tydliggjort krav på hållbarhet i Region Norrbottens ägardirektiv till de kommun- och regionägda bolagen. En utbildning/workshop om hållbarhet med inspirationsföreläsare från samverkansparten Luleå tekniska universitet samt SSAB och LKAB har genomförts med bolagens ledningar. Eventet fick mycket god feedback av deltagarna. Bolagen har därefter erbjudits enskild rådgivning av Luleå tekniska universitet. Ytterligare en workshop planeras, där Jämställdhetsmyndigheten och Företagarna kommer att vara inspirationsföreläsare.

Dialog pågår just nu mellan Tillväxtverket och regionerna om hållbarhet i genomförandet av regionalfonden 2021-2027. Region Norrbottens medskick i arbetet är att justeringar i Nyps är viktigt. Krav på hållbarhet i ansökan, genomförande, resultat och uppföljning bör ställas så att arbetssätt i grunden förändras. Kravställningar gällande hållbarhet blir då samma för alla medfinansiärer som använder systemet.

Inom uppdraget samverkar Region Norrbotten med Teknikens Hus och Ung Företagsamhet. De utvecklar just nu en verktygslåda för lärare och UF-inspiratör i samverkan med det lokala näringslivet att använda till att främja ungas hållbara, cirkulära företagande. Arbetet är framgångsrikt och planeras på sikt att spridas till alla UF i hela Sverige.

Införa metoden nyttorealisering för handläggning av bidrag och stöd inom kulturenheten

Kulturenhetens arbete med att införa arbetsmetoden nyttorealisering för utveckling av handläggning och analys av ansökningar om projektstöd är påbörjat. Metoden sätter användarens behov i fokus och skapar verktyg och metoder utifrån ett användarperspektiv. Ett viktigt delmoment i detta är införandet av den nya kulturanpassade ansökningsvägen i det nationella söksystemet ”Min Ansökan”. Utöver framtagandet av det kulturanpassade söksystemet har filmade guider tagits fram i samarbete med Tillväxtverket för att underlätta för sökande.

Införandet av ett nytt system har också inneburit att nya mallar tagits fram för utvärdering i den del som kallas NYPS, som är den administrativa sidan av systemet. Syftet med mallarna är att underlätta analys och strategiskt arbete. Vid sidan av det nya systemet som lanserades den 15 mars 2021 gjordes i februari en utlysning kallad ”Expresstöd”, med snabb handläggning och beslut. Stödet likväl som beredningsprocessen grundade sig i analyser och uppskattade nyttor för alla aktörer.

Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas

Region Norrbotten deltar i genomförandet av regeringsuppdraget till Tillväxtverket, Att utveckla och stärka hållbar regional utveckling 2019-2022 (slutdatum planeras att skjutas fram till maj 2023) och genomför insatser inom fyra delprojekt. En ny webbplats för hållbar regional utveckling har nyligen utvecklats och lanserats av Region Norrbotten inom uppdraget. Syftet är att inkludera och inspirera fler att göra satsningar inom ramen för RUS Norrbotten 2030.

Arbete med att utveckla webbaserade verktyg för sökande av projektstöd och företagsstöd, inklusive kommersiell service, pågår. Det interna dokumentet Anvisning för handläggning av regionala projektstöd har nyligen uppdaterats med stöd för hållbarhetssäkring inför beslut. Arbetet med att ta fram ett webbaserat hållbarhetsverktyg för sökande pågår. Här ingår samverkan med Region Värmland som tagit fram ett liknande digitalt verktyg.

Vid årets början beslutade RUN om regionens Finansieringsstrategi, som visar hur Region Norrbotten vill använda sina regionala utvecklingsmedel, individuellt eller i kombination med finansiering från regionalfonden (ERUF), socialfonden (ESF) eller andra strukturfonder eller finansierings-källor. Hållbarhet är integrerat i strategin.

Medarbetare

Perspektivet Medarbetare visar hur Region Norrbotten är en attraktiv arbetsgivare som tar tillvara medarbetarnas resurser och låter dem växa och utvecklas tillsammans i arbetet. Skapar förutsättningar och stöd för chefer att framgångsrikt leda verksamhet och medarbetare genom ett hållbart ledarskap.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Hållbar kompetensförsörjning (RS)		Tillgänglig och rätt använd kompetens (RS)
		Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse (RS)
		Hållbar arbetsmiljö (RS)
		Ansvarsfullt chefs och medarbetarskap (RS)

Sammanfattande måluppfyllelse

Hållbar kompetensförsörjning

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet delvis är uppfyllt. Pandemin har under perioden haft fortsatt stor påverkan på regionens verksamheter och resulterat i omfattande omprioriteringar. Extratid och sjukfrånvaro är på fortsatt höga nivåer. April månads utfall visar att sjukfrånvaron nu tenderar att sänkas på total nivå jämfört med de tre första månaderna. Beroende på hur snabbt pandemin avtar och när effekterna av vaccinering träder in, förväntas sjukfrånvaron minskas ytterligare. Andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan är fortsatt lägre än före pandemin och omställningen till förmån för efterfrågan på aktiviteter såsom krisstöd, riskbedömningar och rehabiliteringsinsatser.

Vid årets slut bedöms målet vara fortsatt delvis uppnått och är starkt beroende av den fortsatta omfattningen av pandemins effekter på verksamheterna. Måluppfyllelsen beror till exempel på om planerade utbildningsinsatser samt att en medarbetaruppföljning på övergripande nivå kan genomföras, för att kunna bedöma måluppfyllelsen för årsuppföljning.

Hållbar kompetensförsörjning

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgänglig och rätt använd kompetens

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel kostnad inhyrda av total personalkostnad	RS		Minska		
Andel upprättade kompetensförsörjningsplaner	RS		80 %		
Attraktiv arbetsgivare, ambassadörer, delaktighet i HME	RS		Öka		
Personalomsättning	RS		-		

Pandemin har under perioden haft fortsatt stor påverkan på regionens verksamheter och resulterat i omfattande omprioriteringar. Ett stort arbete har genomförts för att tillfälligt bemanna upp med vårdpersonal och administrativ personal för vaccinationshanteringen. Effekterna av pandemin och bemanningen förväntas kvarstå beroende på hur snabbt pandemin avtar och hur vaccineringen fortskrider. Aktiviteter kopplade till regionens attraktivitet som arbetsgivare har varit fortsatt pausade.

Under perioden januari till och med mars har 110 medarbetare avslutat sin anställning på regionen. Pensionsavgångar motsvarar 17 medarbetare eller 0,27 procent, externa avgångar motsvarar 93 medarbetare eller 1,46 procent. Alla medarbetare som slutar sin anställning har fått möjlighet att svara på en avslutsenkät. 75 svar har inkommit sedan starten hösten 2020. Flera skäl kan anges i enkäten som anledning till avslut av anställning. Det främsta skälet är arbetets organisering, (ex arbetsuppgifter, krav, befogenheter, resurser, ledarskap) (41 svar). Därefter uppges orsakerna vara fysisk och psykosocial arbetsmiljö (35 svar), anställningsvillkor (29 svar) och utvecklingsmöjligheter (25 svar).

I löpande text har de som svarat beskrivit brister i arbetsmiljön, främst kopplat till psykosocial arbetsmiljö och stress, hög arbetsbelastning samt besvikelse över löneutveckling. Många av de förbättringsförslag som framkommit beskriver att regionen på ett bättre sätt ska värna om sina medarbetare och ta vara på deras erfarenhet och kompetens.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal chefer som genomgått utbildning i att leda i omställning, förändringsledning och chefer som leder chefer	RS		Efter behov		
Ledarskap/Medarbetarskap	RS		Förbättrat värde		

Utbildnings- och stödinsatserna kopplat till den långsiktiga utvecklingen för ett hållbart ledarskap, är fortsatt pausade i avvaktan på regionens nya organisation samt på grund av pandemin.

I syfte att förstärka bemanningen inom vården under pandemin har verksamheterna samarbetat över organisationsgränser. Arbete inom andra verksamheter har bidragit till medarbetares kompetensutveckling. Samtliga medarbetare och chefer har på olika sätt varit engagerade i förändringsarbetet som följt med pandemin.

FRAMGÅNGSFAKTOR: HÅLLBAR ARBETSMILJÖ

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Sjukfrånvaro			Minska		
Antal främjande och förebyggande insatser från Företagshälsan			Öka utifrån 2020-12		

Regionens sjukfrånvaro till och med april månad är 6,5 procent, en minskning jämfört med samma period föregående år då sjukfrånvaron var 7,0 procent. Det är framför allt den korta sjukfrånvaron som har sjunkit med 0,7 procentenheter till 3,1 procent. Den långa sjukfrånvaron har ökat med 0,3 procentenheter till 3,4 procent. April månads utfall visar att sjukfrånvaron nu tenderar att sänkas på total nivå jämfört med de tre första månaderna. Pandemin hade en stor påverkan på regionens sjukfrånvaro under 2020 med ett årshögsta under april månad med 9,6 procent. Analysen av den långa sjukfrånvaron för årets första månader visar att det är något fler medarbetare som blivit långtidssjukskrivna på grund av stressrelaterade orsaker.

Kvinnornas sjukfrånvaro på 7,1 procent är fortsatt högre än männens, som ligger på 4,2 procent. Division Folktandvård har högst sjukfrånvaro med 8,7 procent, en sänkning från 9,7 procent samma period föregående år.

Under januari till april 2021 är andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan 64 procent av antalet utförda timmar. Detta är en minskning med 2 procentenheter jämfört med samma period 2020. Fortfarande påverkas Företagshälsans uppdrag av både pandemin och det omställningsarbete som genomförs i regionen. Dessa faktorer har ändrat karaktären på de uppdrag som Företagshälsan utför gentemot verksamheterna.

Det innebär att det är mer efterfrågan på aktiviteter såsom krisstöd, riskbedömningar och rehabiliteringsinsatser, där rehabiliteringsinsatser står för majoriteten av de efterhjälpande insatserna på individnivå.

Företagshälsan har breddinfört det lyckade konceptet ”Riktat arbetsplatsstöd” och kan i samråd med chefer ge stöd till verksamheter som har hög och ökande sjukfrånvaro.

FRAMGÅNGSFAKTOR **Ansvarsfullt chefs och medarbetarskap**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Totalindex i mätningen Hållbart medarbetarengagemang (HME)	RS		Öka	◇	
HME ledarskap, index (MAU)	RS		Öka	◇	
Efterlevnad av lönesamråd	RS		Öka	■	↑
Antal chefer som gått utbildning i arbetsgivarrollen	RS		Efter behov	◇	

Efterlevnad av lönesamråd har ökat under årets första månader och felmarginalen var endast 0,2 % och beloppet 100 kr.

Utbildnings- och stödinsatserna i den långsiktiga chefs- och ledarutvecklingen för ett ansvarsfullt chefskap, är fortsatt pausade i avvaktan på regionens nya organisation samt på grund av pandemin. Chefer har varit tvungna att leda verksamhet i snabb förändring och HR har satsat mycket resurser för att stödja dem.

Medarbetarna har i hög grad varit involverade i arbetet med att klara pandemin. En stor gemensam kraftsamling har gjorts för att hantera det akuta läget.

Ekonomi

Perspektivet Ekonomi beskriver hur Region Norrbotten hushållar med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Långsiktig hållbar ekonomi (RS, RUN, PN)		Verksamheten håller sina ekonomiska ramar (RS, PN)
		Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar (RUN)
		Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar (RUN)
		Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet (RUN)
		Kostnadseffektiv verksamhet (RS, RUN)
		Mobilisera externt utvecklingskapital (RUN)

Sammanfattande måluppfyllelse

Långsiktig hållbar ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet – långsiktigt hållbar ekonomi – delvis uppnås för perioden. Bedömningen är att målet även uppnås delvis på årsbasis.

Regionen har påbörjat resan att nå en långsiktigt hållbar ekonomi. Omställningen, att minska kostnadsnivån med 700 mnkr, pågår. Regionen redovisade ett mycket bra resultat för 2020 och fortsätter att redovisa ett mycket bra positivt resultat även 2021. Resultatet överstiger det finansiella resultatmålet, även på årsbasis trots belastningen med engångskostnad för ökad pensionsavsättning med 236 mnkr. Resultatet är påverkat av pandemin och covid-19 vården samt av att planerad verksamhet har varit neddragen under delar av året. Samtidigt finns ett uppdämt vårdbehov som ska hanteras framöver och beslut finns om statsbidrag för kompensation av merkostnader.

En positiv resultatutveckling innebär att regionens soliditet utvecklas positivt. Soliditeten är 4 procent med hela pensionsåtagandet medräknat.

Regionen har målet att pensionsportföljen under året ska uppnå 58 procent konsolideringsgrad av pensionsåtagandet. Per april är konsolideringsgraden 60 procent och målet uppnås således.

En förutsättning för positivt resultat är att alla verksamheter har en ekonomi i balans. Divisionerna sammantaget redovisar ett positivt resultat per april men årsprognosen visar att hälso- och sjukvårdsdivisionerna fortfarande har ett underskott som de måste hantera.

Kostnaden för kollektivtrafiken gällande stomlinjerna är betydligt högre än den budget som regionala utvecklingsnämnden har avsatt för detta ändamål. Ett arbete har redan påbörjats för att ta fram en ny trafikkarta för länet och revidering av trafikförsörjningsprogrammet ska också startas upp. Det är av största vikt att verksamheten anpassas till den budget som är avsatt för ändamålet.

Långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter att regionens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Regionen har högre kostnader för att producera hälso- och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Under flera år har produktiviteten minskat.
Under 2019 började arbetet med att effektivisera processer och flöden i hälso- och sjukvården att ge ekonomisk effekt och produktiviteten förbättrades på samtliga sjukhus och skillnaden i kostnadsnivå jämfört med riket minskade.
Målet är att fortsätta minska skillnaderna mot riket och att öka produktiviteten. Kostnaderna har fortsatt att minska under 2020 och 2021 som en följd av den påbörjade omställningen men även på grund av neddragen planerad verksamhet på grund av pandemin. Ökad produktivitet uppnåddes endast under första kvartalet 2020. Under första kvartalet 2021 har produktiviteten fortsatt att minska. Pandemins effekter på produktiviteten för helår 2021 är svåra att bedöma.

Regionen har beslutat att införa produktions- och kapacitetsplanering i hälso- och sjukvården med full implementering under år 2022. Det underlättar ledning och styrning för att uppnå ökad produktivitet.

Långsiktig hållbar ekonomi

FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheten håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Regionens balanskravsresultat i förhållande till skatt, utjämning och generella statsbidrag %	RS		3,0		
Alla divisioner och regiongemensamt bedriver verksamhet inom budget	RS		0,0		
Avsättning till pensioner inkl. ansvarsförbindelse och löneskatt, konsolideringsgrad	RS		DÅ 04: 56 % DÅ 08: 57 % ÅR: 58 %		
Patientnämnden bedriver sin verksamhet inom budget	PN				

Kommentarer till övriga styrmått

Kommentarer till resultat för övriga styrmått under framgångsfaktorn lämnas i avsnittet Resultat och ekonomisk ställning i regionens delårsrapport på sidorna 17-28.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Budget hålls	RUN		Alla verksamheter		

Samtliga kulturinstitutioner bedömer att de kommer att göra överskott vid årets slut. Överskottet är kopplat till coronapandemins effekter av inställda evenemang.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling

Budget hålls	RUN		Budget hålls		

Prognosticerat underskott för Länstrafiken (regionens andel) visar ett underskott på totalt -38,2 miljoner kronor i förhållande till den av regionala utvecklingsnämnden fastställda budget för 2021. Länstrafiken gör bedömningen att ca 13,7 miljoner kronor av den nationella kompensationen kommer tillfalla bolaget vilket är inkluderat i bolagets prognos.

FRAMGÅNGSFAKTOR Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal satsningar som syftar till att bibehålla/öka befolkningen och bidra till attraktiva livsmiljöer	RUN		6		
Aktivitet: Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer	RUN		Genomfört		

Satsningar som syftar till att bibehålla/öka befolkningen och bidra till attraktiva livsmiljöer

Region Norrbotten har beviljat området Attraktiva livsmiljöer 7 mkr under första kvartalet där ett exempel är projektet Elitidrott vid Luleå tekniska universitet. Projektet vänder sig till personer som vill kombinera elitidrott och studier. Målsättningen är att skapa förutsättningar för att individerna ska kunna genomföra en dubbel karriär vid Luleå tekniska universitet. Att skapa attraktion för Norrbotten, att bo, studera, arbeta och stanna kvar här. Satsningen är ett viktigt sätt att bidra till att skapa dynamik och motivation i idrottsföreningarna i länet som är ännu en målgrupp. Det förväntade resultatet av projektet på lång sikt är att få en av de absolut mest attraktiva elitidrottsmiljöerna i Sverige, med ett center för idrott och idrottsrelaterad forskning.

Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer

Ett antal möten har genomförts med Luleå tekniska universitet för att utröna vilken typ av kunskapsunderlag som behöver tas fram. Under maj månad kommer ett preliminärt inriktningsförslag presenteras. Målsättningen är att starta upp efter sommaren.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Kostnadseffektiv verksamhet**

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Kostnad per producerad DRG-poäng exkl. ytterfall enligt nationella KPP-databasen	RS		Minskad skillnad jmf 2019	◇	
Kostnad för ytterfall	RS		Minska	◇	
Produktivitet utifrån KPP	RS		Öka jmf motsvarande kvartal året innan	▲	↓
Kostnadsandel öppenvård av totalkostnad enligt KPP (inner- och ytterfall)	RS		Somatiskvård, Öka Psykiatrisk vård, Öka	▲ ◇	↓
Skillnad i regionens läkemedelskostnad per invånare gentemot Sveriges läkemedelskostnad per invånare	RS		350 kr	■	↑
Andel genomförda upphandlingar enligt upphandlingsplan	RS		90 %	■	
Aktivitet: Kulturenhetens bidragsansökningar hanteras via Nypssystemet	RUN		Infört	◇	

Kulturenhetens bidragsansökningar hanteras via Nyps-systemet
Kulturenheten har initierat och i samarbete med Tillväxtverket tagit fram en ny kulturanpassad ansökningsväg i det nationella söksystemet ”Min ansökan”/Nyps. Det nya systemet ersätter den tidigare använda Kulturdatabasen som lades ned vid årsskiftet 20/21. Årets första utlysning för kulturprojektstöd öppnade den 15 april.

Kulturenheten ska under året se över och utvärdera om enhetens andra stöd och bidrag även kan hanteras effektivt via systemet. I och med detta arbetar hela Avdelningen för regional utveckling gentemot externa aktörer i samma verktyg.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Mobilisera externt utvecklingskapital

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Uppväxling av regionala medel (hur mycket ger en satsad skattekrona (ERP och 1:1)	RUN		3		
Aktivitet: Färdigställa EU-program för perioden 2021-2027	RUN		2 program fastställda		
Antal yttranden, artiklar etc. för införandet av regionala naturresursavgifter	RUN		5		

Färdigställa EU-program 2021-2027

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

Programmets finjusteras nu och avgränsningar till olika EU-program som ERUF och Just Transition Fund (JTF) ses över. JTF kommer att ha en snäv tolkning genom att omfattas av endast stålproduktionen. Förslag på budget för ERUF Övre Norrland har kommit. Förslaget är på totalt 196 319 688 euro, det vill säga en minskning med ca 7 procent jämfört med nuvarande program. Förslaget avser 114 067 261 euro i allmänna medel och 82 252 427 euro i gleshetsmedel.

Interreg Aurora

Första utkastet till program för Interreg Aurora har lämnats in till regeringen 27 april 2021. Det finns även ett budgetförslag för Interreg Aurora-programmet: 93,8 miljoner euro. Medfinansieringsgraden för programmet är 65 procent EU och nationell medfinansiering 35 procent

Interreg Kolarctic

Programkommittén för Kolarctic fastställde, vid ett extrainsatt möte den 23 mars, inriktningen för programmet genom ett beslut om att prioritera insatser inom:

- Ett smartare Europa (PO1)
- Ett grönare Europa (PO2 som är obligatoriskt för Interreg)
- Ett mer socialt Europa (PO4 här preciserade kommittén att insatser ska ske enbart inom områdena kultur och turism samt det interregspecifika området Bättre gemensam förvaltning (ISO1).

Arbetet kring val av specifika mål och insatser går vidare och arbetsgruppen ska presentera ett förslag för Programkommittén. Budgetförslaget för Interreg Kolarctic är på 17,5 miljoner euro. Tidsplanen för Interreg Kolarctic-programmet är inlämning till EU under hösten 2021.

Europeiska socialfondsprogrammet (ESF)

Det nationella ESF-programmet är klart men ska kompletteras med insatser som rör barnfattigdom. Därefter skickas programmet till EU-kommissionen. Troligen finns ett beslutat program efter sommaren. Arbetsmarknadsdepartementet förväntas då ge regionalt utvecklingsansvariga för Övre Norrland uppdraget att arbeta fram regionala handlingsplanen för ESF+. Dessa ska vara klara i september. Övervakningskommittén beslutar om handlingsplanerna i oktober och utlysningar förväntas starta mellan oktober och december.

Just Transition Fund (JTF)/ Fonden för en rättvis omställning(FRO)

Tillväxtverket har tagit fram nya versioner av operativt program och omställningsplaner. Sedan den förra versionen har två omställningsplaner tillkommit, Västra Götaland och Västerbotten. JTF/FRO kommer att ha en snäv tolkning av vad som är möjligt att finansiera. Det kommer för Norrbottens del att handla om koppling till själva produktionen av stål. Budgetförslaget för JTF/FRO är ca 63,4 miljoner euro. Nu bereds förslagen i regeringskansliet, för att kunna beslutas och vara färdiga att skickas till EU-kommissionen så snart förordningstexterna är fastställda.